

SVOBODNA SLOVENIJA

“ESLOVENIA LIBRE”

Registro Nacional de la Propiedad
Intelectual No. 315759

BUENOS AIRES,

Año (Leto) VIII (3) No. (Štev.) 14
6. APRILA (ABRIL)

1950 - Año del Libertador General San Martín - 1950

CORREO
ARGENTINO
(Procedencia)

FRANQUEO A PAGAR

TARIFA REDUCIDA
Concesión Nº 3824

Victor Martínez 50 - Buenos Aires

NAŠA VELIKA NOČ

Kako hitro živimo! Naš mladi rod že ne ve več, kaj je prava slovenska velika noč. Že mi odrasli smo skoro pozabili, kakšna je bila. Saj je ta, ki jo praznujemo te dni že deseta, odkar ni pravega velikonočnega razpoloženja v naših srcih. Vojna leta z vsemi bridkostmi in nato grenka leta begunstva so spremenila naše velikonočne praznike v Velike petke, tako, da nismo mogli s praviim velikonočnim veseljem jesti velikonočnega žegna.

Kako lepo je bilo včasih doma. Pomlad je spremljala veliko noč po deželi. Prvo cvetje in prvo ptičje petje jo je pozdravljalo. Obenem s prebujeno naravo se je tudi v naših srcih zbudila želja po novem, vzvišenem. Kako smo se dremali okoli spovednic, da smo pravočasno opravili svojo krščansko dolžnost, kako smo počistili vse okrog naših domov, da bo žival v hlevu in človek v hiši čutil svetost velikega praznika; kako se je na Veliki petek dvignilo vse, tudi najbolj dreveni kristjani, da poljubijo Zveličarjeve rane v božjem grobu; kako so zvonovi Velike sobote zazibali v eno samo mogočno Alelujo celo našo deželo; kako so bila na Veliko nedeljo štimana naša dekleta v svojih novih oblekah, in zastavni fantje, ki so se postavili pred veliko mašo pred cerkvena vrata, da jih je lahko videl ves svet; s kakšno sveto resnostjo so nam oče rezali in delili velikonočni žegen; kako radi smo v ponedeljek pohiteli vsak v Emavs, da poskusimo gostoljubnost in dobrote svojih znancev in prijateljev in da si izmenjamo pirhe.

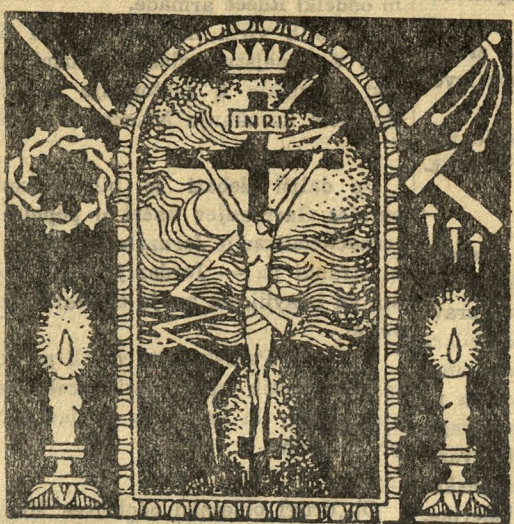
Sedaj vsega tega ni: ne tu pri nas, ne tam doma. Tu nam manjka pomladi in domovine, tam doma jim manjka tega, kar je velikonočnim praznikom dalo pravo vsebino: manjka krščanskega obeležja.

Vendar ne sme izginiti velikonočno razpoloženje iz naših src. Z Veliko nočjo je nujno združen Veliki teden. Dolg je naš Veliki teden, tako dolg, da se včasih sprašujemo, s čim smo ga zaslužili. Morda naše trpljenje ni le zato, da očistimo sebe, ampak da se žrtvujemo tudi za druge. Bodi kakorkoli, mi dobro vemo, da dnevom trpljenja vedno sledi dan Vstajenja.

Velika noč je za nas praznik upanja. Vsako trpljenje mine in za trpljenjem pridejo dnevi sreče in miru. Tudi za nas velja isto pravilo.

Praznujmo svojo veliko noč tako, da ne bomo skrunili spominov na dom. Velikonočnih zvonov nam ne sme nikdar nadomestiti tovarniška sirena in farne cerkve nikdar mestno zabavišče. Dajmo velikim cerkvenim praznikom pravo vsebino. Ko jih praznujemo, naj nas vedno spremlja dvojna velika misel: *Bog in domovina*. Ta misel nam bo naredila bivanje v tujem svetu zmožnejše, nam bo v oporo, kadar bomo čutili, da nas tuji svet mami in obvladuje, nam bo poročilo, da se bo tudi nad našo domovino spolnilo to, kar se je spolnjevalo vedno v zgodovini narodov: *da se krivica in nasilje utopita sama v sebi in da trpljenju in ponižanju vedno sledi dnevi zmage in vstajanja*.

Belgijec Deveze, član lib. stranke, ki je v zadnjem času poskušal sestaviti kompromisno vlado, je v svoji akciji propadel; umaknil je tudi oba pogoja, ki jih je stavil kršč. socialni ter socialistični stranki. Z njegovo vrnitvijo mandata bo regent poveril sestavo vlade predstavniku kršč. socialistov; ako temu ne bi uspelo dobiti večine v parlamentu, bo ta razpuščen.

“SAMEGA SEBE JE
IZNIČIL...
IN
JE BIL POKOREN
DO SMRTI,
SMRTI NA GRIZU”

Flp. 2, 7, 8.

Minister Cereijo o argentinsko-ameriških gospodarskih odnosih

Zakladni minister dr. Cereijo se kot sedanji predsednik Medameriškega gospodarskega in socialnega sveta še vedno mudi v USA, kjer razvija živahno delavnost. Dosedaj je imel že več razgovorov z visokimi ameriškiimi vladnimi in gospodarskimi osebnostmi. Obiskal je tudi zunanjega ministra Achezona.

V ponedeljek je imel na slavnostnem kosilu govor o argentinski gospodarski politiki. Naglašal je, da je docela neutemeljeno mnenje v svetu, da Argentina zapira vrata tujemu kapitalu. Kakor poprej, tako tudi sedaj v Argentino lahko prihaja tuj kapital in je celo zaželen, ker so v deželi še izredne neizkoriščene gospodarske možnosti. Navzočim gospodarstvenikom je pojasnil potrebo po poddržavljenju vseh prometnih sredstev, nato pa omenjal gospodarske načrte ar-

gentinske vlade za modernizacijo železnice, graditev novih industrij, elektraren, povečanje mesne industrije in modernizacijo poljedelstva. Pri uresničenju teh načrtov bo tuj kapital lahko v polni meri sodeloval. Z vsemi temi napravami hoče Argentina doseči zvišanje svoje proizvodnje radi hitrega naraščanja domačega prebivalstva in vedno večjih potreb za izvoz.

Izmenjava gospodarskih dobrin med Argentino in USA je v stalnem povečevanju, ki bo pa v bodočnosti še občutnejše.

Govor zakladnega ministra dr. Cereija so ameriški gospodarski krogi sprejeli z vidnim odobravanjem. Izjavljajo, da je treba argentinsko stališče razumeti in na tem graditi obojestranske gospodarske odnose obeh držav, ki bodo prinesli koristi obema in ju še tesneje povezali med seboj.

Vojni posveti v Budimpešti

Listi so te dni polni poročil o tem, kako napet je mednarodni položaj in kako blizu smo izbruhu tretje svetovne vojne. Ob obali severne Kalifornije so ameriška letala ugotovila, da so prišle štiri sovjetske podmornice na posebne vaje v to vodo. Član ameriškega nistri in načelniki generalnih štabov

istega kongresa, Carl Vinson pa v posebni izjavi pravi, da lahko sovjeti vsak hip presenetijo USA z novim Pearl Harbourjem; sovjeti grade na tisoče letal, v ameriškem kongresu pa zagovarjajo znižanje kreditov za oborožitev, kar da je dokaz, kako malo se javnost zaveda grozeče nevarnosti.

VOROŠILOV V BUDIMPEŠTI

Madžari so morali 4. aprila slaviti petletnico, odkar jih je Stalin “osvobodil”. Ob tej priliki so bile v vsej Madžarski uradne proslave tega jubileja. Istočasno pa se je mudil v Budimpešti podpredsednik sovjetske vlade in vojni minister maršal Vorošilov, ki je prišel zastopat moskovsko vlado. Pod njegovim predsedstvom je bila nato vojaška konferenca vseh držav, ki so pod sovjetsko kontrolo. Bili so navzoči vojni ministri in načelniki generalnih štabov

Poljske, ČSR, Romunije, Bolgarije, Albanije, in Madžarske. Na tej konferenci je bil izdelan podroben načrt o vojaški pripravljenosti in opremlitvi vseh držav sovjetskega bloka. Poročila to krat Jugoslavije ne omenjajo in ne povedo, ali je bil navzoč kak jug. zastopnik. Slednje namreč ne bi moglo biti izključeno, ker Tito vedno povsod povdarja, da bo v slučaju vojne njegova vojska na strani sovjetskega bloka.

Kongres francoske kom. stranke

Vodstvo francoske kom. stranke je sklicalo v Pariz 12. kongres stranke. Ves kongres pa se razvija pod zanimivim vtisom propadanja moči komunizma v Franciji in glavni govorniki s Thorezom na čelu to tudi v svojih izjavah priznavajo. V nekaterih okrajih je članstvo za polovico padlo, drugod pa so nekatere krajevne organizacije sploh nehale z delom. Med glavnimi vzroki pa navajajo objavo Cerkeve, ki določa kazni izobčenja za vsakogar, ki pripada ali podpira kom. gibanje. Isto, kar se opaža v Italiji, se je tedaj lahko ugotovilo tudi v Franciji: pričakovati je bilo, da bo izobčenje najbolj zadelo kom. stranko v Italiji in Franciji. Voditelji

stranke so zato dali novo navodilo, ki povdarja, da je treba podčrtati, da akcija stranke ni verska, ampak zgolj politična in da dela slabo uslugo komunistom tisti, ki meni, da bo katolike pridobil s tem ako bo napadal predstavnike cerkvene hierarhije. — Prav tako so morali ugotoviti, da so poslednje od kom. organizirane stavke propadle in da množice več ne sledijo kom. geslom.

Francoska vlada pa je zbrala podatke o politični moči posameznih strank na ev. prih. volitvah. Prefekti so odgovorili, da bo pri prih. volitvah kom. stranka imela v parlamentu namesto sedanjih 180, največ 90 mandator.

Kdo bo gospodar Nemčije?

Težko je pričakovati, da bi se položaj v Nemčiji kmalu tako spremenil, da bi mogel nemški narod sam odločati o usodi svoje domovine. Pa tudi za to ne gre več, ali bo Nemčija še dolgo ostala

razdejena v vzhodno in zahodno polovico. Zahodna Nemčija se kot samostojna enota ne bo mogla dolgo držati, ako ne prejme zadostnih poroštev ali pa se ne vključi v širšo evropsko zvezo — v

EL 132º ANIVERSARIO DE LA BATALLA DE MAIPU

El 5 de abril, del año 1818 se trabó cerca del pueblo Maipú en Chile la batalla entre el unido ejército argentino-chileno y las huestes reales españolas. El ejército libertador estaba al mando del GENERAL SAN MARTIN.

La batalla fué muy dura. Después de la resistencia prolongada de tres horas sucumbió el ejército real y se dió a la fuga.

Al campo de batalla concurrió entre otros civiles también el general O'HIGGINS que expresó con un abrazo al general San Martín el agradecimiento del pueblo chileno por la liberación del país. Esta victoria selló con la muerte de numerosos soldados argentinos y chilenos la amistad duradera entre los dos pueblos vecinos y entre ambos próceres.

Ese triunfo fué conmemorado con pomposas solemnidades en ambos países en son de la gran amistad que los une. En Argentina se desarrollaron los principales actos al pie de los monumentos de ambos prohombres en la Capital. Chile por su parte organizó esos actos en presencia de una representación militar nutrida argentina en el mismo campo de batalla de Maipú. Durante el acto evolucionaban sobre el terreno numerosos aviones argentinos.

132. OBLETNICA BITKE PRI PAIPU

Pred 132. leti — 5. aprila 1818 — se je pri Maipú v Chile-ju odigrala odločilna bitka med združeno argentinsko-čilsko in kraljevo špansko vojsko. Argentinsko-čilskim vojaškim oddelkom je poveljeval general SAN MARTIN.

Borba je bila huda. Po triurnem odporu je španska vojska podlegla in se poražena podala v beg.

Na bojišče je med drugimi uglednimi čilskimi osebnostmi prihitel O'HIGGINS ter se je s prisrčnim objemom v imenu čilskega naroda zahvalil generalu San Martinu za osvoboditev dežele. S to veliko vojaško zmago generala San Martina in s smrtjo argentinskih in čilskih vojakov je bilo tedaj zapečateneno trajno prijateljsko med obema narodoma in državama in obeh slavni mož.

Te važne obletnice so se z veličastnimi proslavi spominjali hvaležni potomci v obeh državah s skupnimi proslavami. V Argentini so bile največje v Capitalu pred spomenikoma obeh zaslužnih in velikih mož, v Chileju pa pri Maipú, kjer se je proslave udeležilo tudi močno zastopstvo argentinske vojske ter so pri tamošnji vojaški slavnosti sodelovala tudi številna argentinske vojna letala.

bodočo evropsko unijo. Toda do te je pot še daleč; zastopniki USA to terjajo, toda Francija in Anglija imata svoje nazore o navzočnosti zahodne Nemčije v evropskem parlamentu ali pa v gospodarski uniji.

Toda ameriški guverner za Nemčijo McCloy je v posebni izjavi nujno pozval predstavnike zahodnih evropskih držav, da naj vključijo v svoj zbor za sredstva za njeno varnost pred napadom. Ako tega kmalu ne store, bo vsa zahodna Nemčija v najkrajšem času preplavaljena od komunistov, ki jih bodo sovjeti poslali na zahod iz svoje zone. Sovjeti se na to tudi pripravljajo: pospešeno oborožujejo posebno nemško

vojsko, ki šteje že okrog pol milijona mož, poleg tega pa večajo moč rdeče nemške policije v takem obsegu, da je jasno, da ta policija ni mišljena samo za vzhodno Nemčijo, ampak za uvedbo kom. diktature nad vso Nemčijo.

Ako bi prišla sovjetom v roke vsa zahodna Nemčija, tedaj bi bili ti dejansko že gospodarji nad usodo vse Evrope. Porurje in vsa nemška industrija bi delala samo za sovjete; pa ne samo zanje, ampak za ves evropski in azijski kom. blok. Pod vodstvom nemških tehnikov in strokovnjakov bi sovjeti kmalu lahko imeli tako industrijo, ki bi nazadnje v nekaj letih mogla uspešno tekmovali s produkcijo v USA in jo nazadnje še preseči.

Utrjevanje evropske skupnosti

Uvod v konferenco zun. ministrov Francije, Anglije in USA 8. maja v Londonu tvorijo te dni zasedanja ministrskega zbora Evropskega sveta, Organizacije gospodarskega sodelovanja Evrope, konferenca fin. ministrov držav Atlantskega pakta ter voj. ministrov istih držav. Vojni ministri so zborovali v Haagu ter odobrili enoten strateški načrt obrambe zah. Evrope s pozivom na vse države članice, da vsaka po svojih najboljših močeh sodelujejo pri čim popolnejši izdelavi in opremlitvi vseh vojsk. Poseben podarek je bil izrečen tudi vskladnji težnji poedinih narodov, da bo tako možno pripraviti kar najboljšo obrambno akcijo za ohranitev miru, hkrati pa tudi za

ohranitev severnoatlantskega prostora v primeru spopada.

Zaključne misli temu zasedanju je posvetil amer. obrambni min. Johnson, ki je odločno izjavil, da vse te akcije služijo zgolj namenu ohranitve svet. miru, hkrati pa tudi dokazujejo svetu, da države članice hočejo vztrajati v svojem načrtu — “sovrážnika odvrniti, se postaviti v obrambo ter končno zmagati”.

Istočasno so zasedali v Londonu fin. ministri Atlantskega pakta ter voj. strokovnjakom izdelali načrt fin. in gospodarskega sodelovanja evropskih držav ter postavili načela, ki morajo veljati, ako hočejo vse te države svojo voj. akcijo uspešno voditi.

VELIKONOČNE ŽELJE

PRI VAS DOMA ZDAJ SNEŽEC SE TOPI,
BRSTI DREVO, TROBENTICA CVETI,
ČEZ POLJE VEJE TOPEL VETER PLAH,
VELIKA NOČ SVETLIKA NA GORAH...

A TU JESEN JE... GROZDJE ZRELO ŽE,
NA TRTAH LISTJE ZRUMENELO VSE...
V OČI NAS GRIZKA MRZEL VETER SUH,
IZ SKRINJE JEMLJE BABICA KOŽUH...

VSTAJENJA PRAZNIK ISTI TU IN TAM!
O, DA BI SREČO NOSIL VAM IN NAM —
IN DA BI KMALU TISTI VETER BIL,
KI VAM IN NAM SOLZE BI POSUŠIL!

Dr. Anton Novačan

TITO JE ZMAGAL IZ TEDNA V TEDEN

Tito zmeraj zmaguje! Lahi tu di! V prvi svetovni vojni so Lahi bojevali enajst ofenziv ob Soči. Končale so se z nekoliko naglim strateškim premikom na Piavo. Pa so le zmagali! Ko je koncem leta 1918 živžav avstrijskih narodov vrzel puške od sebe in rekel, da se ne gre več, je prišel za Lahe dan zmage: Vittorio Veneto. Cel svet je skozi 25 let verjel v to zmago. Enako je s Titom. Sedem ofenziv je imel proti okupatorjem, prvo menda na Kureškcu, zadnjo pa do li v hercegovskih gorah, pa je le zmagal krutega sovraga. Mi, ki smo od blizu gledali te ofenzive, smo spoznali Titove vojske in v pete in podplate, pa kaj hočemo, zmagal je, pa amen!

In tako Tito zmaguje iz dneva v dan. Popolno uničenje reakcije in kapitalizma: stoodstotna zmaga; uresničenje petletnega plana: sto in več odstotkov; popolna socializacija dežele: stoodstotna; zmaga nad izdajalskimi kominformovci: stoodstotna; zmage, same zmage, ena slavnijša kot druga.

Naivni demokratični svet, ki si lahko privoščijo vse udobje današnjih dni, ne čuti potrebe, da bi se poglobljeno zanimali, kako stvari v resnici stojijo. Komunistem dobro pozna lenobo tega sveta in jo izkorišča v svoje namene. Laž mu je tu dobrodošla in uspešno sredstvo.

Poglejmo danes dvoje takih laži, ki jim zahodni svet lahko verjame.

Prva: *Zadnja Titova volivna zmaga pomeni, da je Tito dobil popolno oporo svojih volivcev v boju proti kominformu.* Pravilno bi se ta Titova zmaga morala tako označiti: *V Jugoslaviji je danes vse proti Moskvi, celo Titovci, ki nosijo vso krivdo in odgovornost, da so jugoslovanski narodi prišli v moskovsko sužnjost, katere se sedaj skušajo ostreiti, ne da bi pozabili kdo je krivec te nesreče.* — Zanimivo je, da so Titovci začeli dajati svojim volitvam ta protikominformovski poudarek šele več dni po volitvah, potem, ko so prisluhnuli čudnim komentarjem, ki jih je dajal svetovni tisk temu skoro stoodstotnemu volivnemu uspehu.

Druga: *Titov komunizem je drugačen kot Stalinov: je nacionalen. Novo prgišče prahu v oči naivnim zahodnjakom. Nacionalni komunizem je nesmisel kot na pr. je nesmisel mohamedansko krščanstvo.* Tito trdi na vse pretege, da je komunist, stoodstoten, boljši kot Stalín. Zakaj bi mu ne verjeli, ko vsa njegova dejanja pričajo, da je res. Če je spet s Stalínom, kaj ima to opraviti s komunizmom, ki ga Tito izpoveduje in prakticira.

Zanimivo je, da se je proti tej novotariji v komunističnem taktiziranju oglašil španski Franco. Mi nimamo namena ocenjevati Francovega političnega sistema, lahko pa rečemo, da ta mož pozna komunizem prav dobro, kajti občutil ga je s svojim narodom vred na svoji koži. Ta politik, ki pobija komunizem totalitarno, je oporočil svobodno javnost na novi trik komunizma, ki hoče prineesti v zahodni svet novo zmedo, češ, *nacionalizem in komunizem sta dve stvari, ki si nista nasprotni. Ponavlja se isto, kar se je dogajalo pri nas pred 20 leti: jalovi, pa neznanski nevarni poskusi, kako bi spravili na skupno podlago komunizem in krščanstvo.* Zgodovina je pokazala kam to vodi.

Mi verjamemo včasih Titu. Kadar razglša svoje volivne uspehe mu ne verjamemo, kadar pa trdi, da je komunist, mu verjamemo in vsa njegova dejanja in vse njegove besede tolmačimo s tega stališča, ki nam pove vse.

Čankajškovim četam je uspelo popolnoma uničiti poizkus invazije na otok Hainan; prav tako se v zaledju kom. države pojavlja vedno več "belih" partizanov in je bila rdeča vlada prisiljena prestaviti neketare urade iz Kantona v notranjost republike. — V zadnjih dnevih so sovjetski letalci zbili dva nacionalistična aviona.

"New York Times" poroča, da bo ameriška vlada zaprosila špansko vlado za letalska oporišča v Španiji.

Uradni rezultat "volitev" v FLRJ je naslednji: od 9,746.000 volilcev jih je 93,2% glasovalo za enotno listo KP-OF. Od 25 milijonov posojila, dobljenega pri Svetovni banki, bodo šli 4 milijoni za izpolnitev rudarske industrije.

FLRJ bo pri Avstriji v kratkem kupila 10.000 t. soli.

FLRJ je prijavila svoj pristop k UNESCO — Vzgojno — znanstveno — kulturni organizaciji Združenih narodov.

Za obletnico "osvoboditve" Madžarske se je pod Vorosilovim vodstvom zbrala v Budimpešti večja skupina odličnih predstavnikov satelitskih držav; nekateri menijo, da imajo ti predstavniki v času obiska v Budimpešti tudi zasedanje Kominforma.

Mednarodno sodišče v Haagu je na obtožbo Združenih narodov in po predlogih Anglije ter USA podalo svojo obsodbo nad postopanimi Bolgarske, Madžarske in Romunije ter prizadete tri države poklicalo k točnemu izpolnjevanju mirovnih pogojev.

V procesu proti 10 kat. duhovnikom na Češkem, obtoženim delovanja proti državi ter "vohunske službe v korist Vatikana," so bili vsi obsojeni na zaporne kazni od 6 mesecev do 25 let.

Podpredsednik Fierlinger, ki je bil po nekaterih virih likvidiran, še živi in je češkemu narodu govoril po radiu.

Vojaški poveljnik enega dela ukrajinskih nacionalistov v emigraciji in v zaslužni domovini polkovnik Bendera je te dni sprejel novinarje neke na Bavorskem ter jim v daljšem razgovoru povedal svoja načela o uspešni borbi proti ZSSR; ta načela obsegajo:

1) zahodne sile naj nikar predolgo ne poskušajo priti s Sovjeti do sporazu ma po redni poti, pač pa naj podpro, antikomunistična gibanja onstran železne zavese; 2) Ukrajinci bodo kot en mož podprli zah. sile v borbi proti ZSSR, ako jim zahod obljubi samostojno državo; 3) računati je treba na oborožen odpor v ZSSR. — Po razgovoru je Bendera od novinarjev zahteval, da ostanejo 10 minut na kraju, kamor jih je poklical, med tem pa je on v spremstvu 9 svojih borcev izginil spet v "neznano".

PO REKI NAVZDOL...

Stopil je na nekaj spolzkega in začutil pik v nogo. Odkočil je; ko pa se je obrnil s kletvico, je opazil kako yarcusu, ki se je zvila okrog sebe, čakajoč novega napada.

V divji grozi je pogledal na nogo, kjer sta bili dve majhni kapljici krvi, in potegnil nož izza pasa. Tudi kača je opazila nevarnost in potegnila glavo v svoj lastni klobčič: nož je udaril skozi hrbet in zadela ob vretenca.

Sklonil se je k vgriznjeni nogi, izsrkal krvavi kapljici in se za trenutek zamislil. Od sinjih pičic je začelo skeleti. Nagloma je prevezal nogo z robcem, ir se obrnil k svoji koži.

Bolečina pa je napeto rastla, po nogi so šli bliskoviti sunki, kakor streljice iz središča rane proti mečam. S težavo je premikal nogo. V grlu je začutil strašno suhoto in žgočo žejo. Zaklel je. Težko se je privlekel h koči, kjer se je naslonil z rokami na kolo majhnega sladkornega mlina. Krvavi pičici sta kar izginili v strahotni oteklini: koža se je napela in bila skoraj na tem, da poči. Hotel je poklicati ženo, toda glas se mu je lomil v hropenje razsušenega grla.

"Doročaja!" je s težavo spravil iz sebe. "Daj mi žganice!"

Žena je strahoma pritekla s polnim kozarcem, ki ga je izpraznil na dušek. Ni si potolažil žeje.

"Žganja sem rekel, ne vode!" In prosil znova: "Daj mi žganja!"

"Saj sem ga prinesla, Paulino!" je zastokala.

"Ne, to je bila voda: Prinesi žganja!"

Žena se je vrnila s steklenico. Popil je zapored dva kozarca in — nič! Ni si osvežil grla.

"Tako — hudo je z mano!" je zamrmral sam pri sebi, zroč na sinjo zateklo nogo, že vso v žgočem lesku. Izpod podveze je sililo meso kot podpluta klobasa.

Sunkovita bolečina ga je spreletela kot blisk: suša v grlu je rastla, sapa jo

V okviru voj. pomoči zah. evropskim državam je te dni prispelo orožje za Italijo, in sicer v Trst, odkoder ga bodo zvozili v Italijo, ter v francoski Tunis.

Francoska KP ima te dni svoj 12. partijski kongres, ki mu predseduje. M. Thorez. Več govornikov je naglašalo, da je stranka pričela močno izgubljati pristaje v podeželju.

V Cherbourgu so se delavci uprli zahtevi rdečih sind. voditeljev naj ne razkladajo orožja z ladij ter so si kot svoje nove zastopnike v sindikatu izvolili nacionalno čuteče tovariše.

Umrli je Leon Blum, najodličnejši predstavnik franc. socializma večkratni min. predsednik.

Washingtonu se nadaljuje zasedanje Medameriškega gospodarskega in socialnega sveta. Ves teden so razpravljali o nadaljni poglobitvi gospodarskih odnosov med obema Amerikama ter ustanovili tudi poseben odbor za uspešno izvajanje točke 4. Trumanovega načrta o pomoči zaostalim državam. Predložena je bila odprava carinskih meja med državami latinske Amerike. Točnega datuma glavne konference Medameriškega sveta v Buenos Airesu še niso določili.

Istočasno, ko je Churchill v parlamentu izjavil, da si ne more predstavljati združenje Evrope brez Nemčije, so Amerikanci objavili poročilo o delovanju 'Svobodne nemške mladine' (komunistične!), v katerem je zlasti govora o strogo revolucionarnih pripravah in vzgoji mladine v kom. internacionalnem duhu. V tej mladini gleda to poročilo bodoče gospodarje vzhodne zone.

Zah. nemška vlada je sprejela sklep, po katerem bodo odslej sprejemali kot begunce iz vzh. Nemčije samo tiste Nemce, katerih življenje ali osebna svoboda sta ogroženi; vsi ostali bodo pa vrnjeni, zlasti tisti, ki so zagrešili kakršno koli kaznivo dejanje.

Sovjeti so spet omejili rečni promet v Berlin; ako ne bodo v prihodnjih dneh izdali ponovno dovolilnic za plovbo, se Berlinčani boje ponovnega primanjlovanja.

V Zah. Berlinu so zaprli K. Heinza, ustanovitelja "Svobodne kom. stranke" z obtožitvijo zločinov zoper človeštvo;

Scholz je pred leti, ko je s Sovjeti še dobro vozil, izročil le — tem tri mlade Nemce v kaznovanje.

Po ugotovitvah nekaterih obv. služb so pričeli Sovjeti z novo zavojevalno taktiko v Nemčiji. V bodočnosti naj bi Sovjeti področje, katerega se nameravajo polastiti, zasuli s tisoči in tisoči beguncev, ki bi se v največjem neredu pomikali proti zapadu; ako bi jih zahodnjaki hoteli zadržati, bi se Sovjeti čutili poklicani braniti pravice teh beguncev do naselitve na zahodu; za begunce naj bi namreč korakali precej močni oddelki Rdeče armade.

Po istih virih naj bi se tudi nemštvo v zamejstvu, zlasti v Južni Ameriki, nagibalo k zastopanju načela o skupnem korakanju Nemcev s Sovjeti.

Po daljši debati je bil dokončno sprejet Garreauev načrt o popolni internacionalizaciji Jeruzalema; obe glavni stranki pa — Jordanija in Izrael — sta že izjavili, da zanju ta statut ne bo veljal.

Indija in Pakistan sta začeli po diplomatskih poteh odstranjati vzroke pogostih sporov in spopadov in javljajo že prve uspehe.

Ob drugi obletnici odobritve Marshallovega načrta je govoril general Marshall sam in izjavil, da "smo se zapletli v nevarno borbo proti neusmiljenemu sovražniku ter moramo zato to borbo voditi do konca, naj bo že kakršen koli." Poudaril je, da je nujno treba podaljšati izvajanje načrta do 1. 1952. Po tem letu naj bi Evropa sama skrbela za svojo obnovo ter naj bi za večjo izmenjavo dobrin svobodne države odpravile carinske meje. Govoril je tudi Truman, ki je izjavil, da je Marshallov načrt "vsaj začasno zaustavil prodiranje komunizma. Čeprav je bilo že veliko storjenega, pa ostanejo pred nami še mnogi težki problemi, ki jih bo treba rešiti."

UP poroča iz Beograda, da je za novega Titovega veleposlanika v Washingtonu imenovan Vladimir Popović bivši veleposlanik v Moskvi. Dosedanji veleposlanik v USA Sava Kosanović, biv. sam. demokrat. je odpoklican.

Vlada Costa Rice je objavila, da je odkrila široko razpredeno komunistično mrežo, s katero so komunisti namerali izvršiti državni udar.

rose bo že boljše. Računal je, da bo prej kot v treh urah v Tacuru - Pucu.

Občutek zboljšanja je rastel on pa se je zgubljal kot v polsnu v spomin. Nič več ni čutil bolečin, ne na nogi ne v drobovju. Bogve, če še živi njegov boter Gaona v Tacuru - Pucu? Morebiti bo videl tudi svojega bivšega gospodarja mistra Douglada? In njegovega lesnega nabavitelja, za katerega je delal?

Bo prišel še v prav čas?

Zahajajoče nebo je zažarelo kot zlat trak: Tudi reka se je zlato pobarvala. Od že zasenčene paraguajske obale je od gozdov padal na valove svež mrak, poln dišav po oranžah in gozdnem medu. Par divjih golobov se je preneslo brez hrupa visoko nad reko proti Paragaju.

Po gladini zlate reke pa je drsel v toku čoln, vrteč se okrog sebe nad vrtinci. Človek, ki je ležal v njem, se je čutil vedno boljše. Zdaj je mislil le to, kako dolgo že ni videl svojega gospodarja mistra Douglada: Tri leta? Ne, tako dolgo ne! Dve leti in devet mesecev? Morebiti. Ne, osem mesecev in pol...

Tedaj je začutil, da je že prav do prsi mrzel kot led... Kaj to pomeni? Tudi diha težko...

Dougladovega lesnega nabavitelja Lorenza Cubilla je videl zadnjič v Puerto Esperanza, v 'Pristanišču Upanja', na veliki petek... Če ni bilo veliki četrtek?...

Počasi je sklenil prste na roki...

"Da, veliki četrtek."

In — nehal dihati...

Horacio Quiroga.

Horacio Quiroga je sicer urugvajski pisatelj, ki pa se je vključil v argentinsko književnost, opisujoč zgodbe iz argentinskega severa. Rojen je bil v Saltilu leta 1879, umrl v Buenos Airesu leta 1937. Opisoval je severne argentinske pokrajine, zlasti pokrajino Misio- nes, njene gozdove in živali. Priporočamo njegovo klasično zbirko "Gozdne povesti" — Cuentos de la selva.

Dr. T. D.

ARGENTINA

Predsednik republike general Juan D. Peron se je z gospo soprogo podal za nekaj dni na počitnice v Bariloche, kamor je prispel prejšnjo soboto. Proste dni velikega tedna porablja za izlete v okoliške kraje. V Capital se bo vrnil po praznikih.

Trgovinska pogajanja med Argentino in Anglijo se še niso obnovila. Zunanje min. tudi še ni dobilo odgovora od britanske vlade na svojo noto, v kateri je od nje zahtevalo pojasnila glede izraza "izsiljevanje", ki ga je v svojem govoru rabil brit. prehranjevalni min. Webb. Omenjenega min. so v brit. parlamentu prav zaradi tega izraza ostro napadali tudi konservativci.

Ob zaključku lista pa poročajo, da je angl. vlada že dala zadovoljivo pojasnilo na argent. noto in tudi pristala na zvišanje cene za meso. Pogajanja med obema vladama se bodo sedaj lahko nadaljevala.

Plinovod Presidente Peron obratuje že tri mesece brez najmanjših motenj. Tako sporoča min. za industrijo in trgovino. Naravni plin iz Comodoro Rivadavia dobivajo sedaj že naslednja mesta: C. Rivadavia, Puerto Madryn, La Plata, Almirante Brown, Lomas de Zamora, 4 de Junio, Avellaneda in Bs. Aires. V kratkem ga bodo pa še dobila: Quilmes, Bernal in Bahia Blanca. Plinovod so iz C. Rivadavie sedaj podaljšali še do mesta Canadon in se je tako dolžina plinovoda od 1.635 km zvišala na 1.735 km.

V Argentini so februarja meseca prodali 9,355.550 kg mate čaja. V zalogi so ga pa ta mesec še imeli 97,856.274 kg.

Gledališče Colon bo začelo zimsko sezono 14. aprila. Ravnateljstvo opere je tudi za novo sezono pridobilo številne svetovne umetnike za nastope v tem gledališču. Med drugimi bo pel tudi A. Dermota.

Svet medicinske fakultete je izdelal nov načrt za študij medicine. Od starega se nov načrt razlikuje v toliko, da bodo medicinci v bodoče imeli več praktičnih vaj in manj teorije. Študij bo trajal 6 let, sedmo leto je pa določeno za prakso na vseh klinikah.

Polkovnik Jose Zubieta, predsednik sveta ravnateljev argent. državnih železnic se je dalj časa mudil na študijskem potovanju v USA. Ogledal si je ustroj ameriških železnic in postajnih naprav v največjih am. mestih, velike žel. delavnice družbe Pullman in tovarne Diesel motorjev General Motors. Izjavil je, da bodo v Argentini vse lokomotive na premog zamenjali z Diesel-lokomotivami. V USA pripisujejo njegovemu obisku velik pomen in so mnenja, da bo am. železniška industrija sodelovala pri modernizaciji argent. žel. omrežja.

V Comodoro Rivadavia so v globini 2.307 m odkrili nov petrolejski vrellec, ki že danes daje dnevno 150.000 litrov petroleja.

ŠAHOVSKI TURNIR V MAR DEL PLATA

V nedeljo, 2 aprila, se je zaključil turnir v Mar del Plata, ki so se ga udeležili tudi 3 Jugoslavlani. sedanjí Brazilce, prej avstrijski mojster Eliskases in Francoz Guimard. Kaj posebnega turnir ni nudil ne po dramatičnosti boja ne po kakovosti partij. Za najmočnejšega se je izkazal Gligorič, ki je skoro vse čas vodil in pristal na prvem mestu z 11½ točkami (od 17 partij). Dobil je 7 partij, remiziral 9-sploh je značilen visok odstotek neodločenih partij —, izgubil pa eno — v zadnjem kolu. Sledita Francoz Guimard in domačin Rossetto (11 točk), potem Vasja Pirc in domačin Bolbochan (10½ točk), za tema je Eliskases (10 točk). Trifunović je v drugi polovici popustil in običal na 9—11 mestu z 9 točkami.

Argentinski časopisi so z navdušenjem spremljali borbe, prinašali partije in na dolgo opisovali borilce. Nekaj nerazpoloženja se je pokazalo, ko so hoteli Jugoslavlani na hitro končati, češ, da se jim mudi v Budimpešti, kamor so jih klicali kot domačestnike za turnir, ki se začinja za svetovno prvenstvo. Končno pa je prav zadnji dan dogodkov v Mar del Plati prišla vest, da so se Rusi upli temu, da bi Jugoslavlani igrali v Budimpešti. Tako se jim torej več ne mudi.

Novice iz Slovenije

Na progi Vrhnika - Ljubljana se se morali delavci sredi najhujšega mraza v januarju voziti na delo v ljb. tovarne v odprti vagonih. Osebnostne vagonne žel. ravnateljstvo moralo poslati na druge proge.

Popisovanje vojnih žrtev. Doma so od 15. januarja do 15. februarja popisovali vojne žrtve. Za vojne žrtve smatrajo vse tiste jugoslov. državljane, ki so med drugo svetovno vojno, t. j. v času od 6. aprila 1941 do 10. maja 1945 izgubili življenje zaradi vojnih vzrokov v državi ali izven nje in "niso bili na strani okupatorjev ali domačih izdajalcev."

V republiški "frontni volivni komisiji" so bili: predsednik dr. Marjan Breclj, kot člani pa Lado Krivic, Edvard Koccek, Zoran Polič, Lidija Šentjura, Peter Stante, Ivan Begent, dr. Heli Modic, Josip Jeras, Joža Borštnar, Janez Hočevar, Janko Rudolf, Angelca Ocep, Franc Primožič, Franc Kimovec, Albert Jakopič in Dušan Bole.

V Stročji vasi v ljutomorskem okraju so gradili zadrugi dom. Po "planu" so morali opeko voziti iz 8 km oddaljenih križevcev, čeprav imajo pred nosom ljutomorsko opekarno.

Na ljb. univerzi so ustanovili Institut za narodnostna vprašanja, ki bo nadaljeval delo predvojnega Manjšinskega instituta.

Zapljen glasbila so prav tako, kakor ostalo zaplenjeno premoženje nasprotnikov sed. kom. režima doma, postala "ljudska imovina". Min. za znanost in kulturo poziva sedaj vse tiste, ki so taka glasbila dobili v uporabo, da morajo zanje plačevati redno najemnino.

Zbor gospodinskih pomočnic je imela podružnica tega društva za rejon center in Moste. Podružnica šteje 150 članic, na sestanku jih je pa prišlo samo 11. Vzrok neuspeha: pomanjkanje sindikalne zavesti in vpliv reakcionarnih elementov.

Morda ho prihodnji mesec... Take obljube je dobivala mati z dojenčkom iz št. Jerneja, ki bi morala dobiti za dojenčka po 1 kg sladkorja na mesec, pa je trikrat zamanj hodila po ta sladkor v 17 km. oddaljeno trgovino. Namesto sladkorja je dobivala samo obljube: Morda bo prihodnji mesec.

Slabi uspehi na strokovnih šolah. Splošna zmeda, razvrstitev in površnost se odraža tudi v doseženih uspehih na raznih šolah. Tako ljb. kom. tisk sam ugotavlja, da dijaki prihajajo iz strokovnih šol premalo strokovno in splošno izobraženi. Poleg učencev je po njegovem mnenju kriva tudi šola. Dijaki se pri najpreprostejšem računu zmotijo. Srednje šole tudi niso na tekočem glede tehničnega napredka. Žalostno je, da mora mlad tehnik svojem profeso-ru, ki pride v tovarno ali rudnik na obisk razlagati nov stroj. Mladina tudi nima potrpljenja in vztrajnosti pri učenju. Ob prvi konferenci, je bilo na nekaterih srednjih šolah 50—70 odstot-

kov slabih ocen. Na gradbenem tehnikumu jih je padlo 56 odstotkov, v prvem semestru so pa dijaki na tem zavodu zamudili tudi 21.843 ur, od tega 1038 neopravičenih. — Počasi le prihajajo do spoznanja, da je za industrijo in tehniko potrebno tudi strokovno znanje in ne samo članska izkaznica KPS.

Za boljše kvaliteto. Tako vpijejo doma vsi, ko ugotavljajo stalno gospodarsko slabšanje položaja in vedno slabše izdelke, ki jih razne tovarne izdelujejo "po planu," samo, da dosežejo predpisano količino. Pri tem pa trpi kvaliteta. Tovarne se branijo pred takimi očitki z izjavami, da od režimskih podjetij ne dobivajo odgovarjajoče surovine ali polizdelkov. Zaradi slabe izdelave blaga so morali tekstilni tovarni v Laškem vrniti cel vagon neodgovarjajočega in neuporabljivega blaga. Podjetje "Železnina" v Ljubljani ni hotelo prevzeti v prodajo slabega blaga. Zaradi slabega premoga trpe veliko škodo tudi železnice. Stroji se kvarijo, nastajajo vedno večje zamude itd.

Sprememba v ljb. vladi. Tajnik KPS in predsednik vlade v Ljb. Miha Marinko je izvršil nekaj sprememb v svoji vladi. Razrešeni so bili svojih dolžnosti predsednik vladne planske komisije Sergej Kraigher, min. za industrijo dr. Marjan Breclj ter ministra Janez Hribar in Viktor Repič. Imenovani so pa bili: za podpredsednika vlade Sergej Kraigher, za predsednika vladne planske komisije Janko Smole, za min. za industrijo Stane Kavčič, za min. za rudarstvo Franc Popit, za min. za elektro-gospodarstvo ing. Miloš Brelih. Stane kavčič, Franc Popit in Janko Smole so že prej delovali v kom. organizacijah. Ing. Brelih je najprej deloval v sok. organizaciji, po razkolu v njej se je pa tudi on priključil levičarjem. Pri partizanih je organiziral radijsko službo. Ljubljanci so imeli 30. marca veliko senzacijo. Po mestu se je z bliskovito naglico raznesla novica, da je na letališču pristalo veliko ameriško bombniško letalo. Velike gruče ljudi so hitele na letališče ter si od daleč ogledovale velikansko in nevarno zahodno pošast, ki se je spustila na letališče zaradi poškodbe motorja.

V Ljubljani je bilo nekaj naivnežev, ki so menili, da komunisti iskreno mislijo s svojo spremembo volilnega zakona, da lahko kandidira vsakdo, ki za svojo kandidacijo zbere 100 predlagateljev. Začeli so zbirati podpise. Komunisti so nekaj dni mirno gledali to početje, nato je pa Ozna začela loviti vse pobiralce podpisov in tudi tiste, ki so se podpisali za kakega opozic. kandidata. In tako so spregledali tudi zadnji naivneži, ki so računali, da je s komunisti možno kako sodelovanje.

Z "udarniškim" delom ob nedeljah komunisti nadaljujejo. Lani so hoteli delati celo na božični dan, pa so se delavci uprli.

BLAGOSLOVLJENE
VELIKONOČNE
PRAZNIKE
ŽELI
VSEM SLOVENCEM
V
ARGENTINI,
DOMA
IN
PO SVEM SVETU
SVOBODNA
SLOVENIJA

Slovenci v Argentini

Buenos Aires, 6. aprila
MAURICE ROSTAND: VEST.

Boj med dvema zahtevama — med zapovedjo! Ljubi bližnjega; ne ubijaj! — in vojaškim poveljem: Uniči svojega nasprotnika! Ta boj med dvema zahtevama, potem ko se je druga izvršila in se je ob izvršitvi vsled prve zapovedi vzbudila vest — to je snov Rostandove drame, ki jo je 2. t. m. vprizoril S.I.O. v režiji g. I. Špeha.

Ne da bi se spuščali v podrobno strokovno oceno posameznih igralcev in celotne izvedbe, moramo z zadovoljstvom zapisati, da nismo odšli razočarani iz dvorane. Vsi igralci brez izjeme so svojim talentom in sposobnostim primerne dali zahtevam vprizorjene drame odgovarjajoče like. Težko je reči, kdo je bil najboljši; večina se je gotovo odločila za Jerebičevega Marcela. Ta se je tokrat predstavil v vlogi duševno razdvojenega in strtega "morilca" — trd oreh za igralca. A ga je lepo strl, k čemer mu je v veliki meri poleg dobre igre pripomogla tudi njegova prijetna barva govornega tona. — Vendar tudi drugim ne smemo odrekati uspeha in velja za vse že prej omenjeno: Talentom in sposobnostim odgovarjajoče so vsi z najboljšo voljo prispevali k uspehu predstave. Morda bi režiser v podobnih prilikah v bodoče opustil improvizirane klavirske vložke v odmorih, ki nit med dejanji bolj sekajo, kot vzdržujejo. Zlasti še, ker publika ni hotela ali znala razumeti pomena teh vložkov.

S.I.O. ima že kar stalno publiko, ki se — kot vse kaže — množi, saj je bila dvorana spet nabito polna. S par osamljenimi izjemami, ki so tudi tokrat iskale v igralčevih besedah in kretnjah povod za smeh, lahko rečemo, da je SIO imel pri predstavi publiko, ki ni hvaležni avditorij samo za komedije in ljudske igre, ampak tudi za resne in globoke stvari. In to je tudi uspeh! Zato naj bi SIO kljub predvidenemu repertoarju za leto 1950. še večkrat kaj podobnega postavil na oderske deske, zavedajoč se, da je prvenstvena vloga gledališča: Vzgajati k vsemu, kar je blago, lepo in dobro!

KONCERT MLADEGA SLOV. UMETNIKA

V nedeljo, 16. aprila, bo ob 20.30 uri zvečer v cerkvi Sv. Antona Padovanskega, Avda Lincoln 3701, Villa Devoto, Capital, orgelski koncert mladega, nadarjenega slovenskega umetnika Antona Solerja.

Mladi slovenski glasbenik - koncertist bo na orglah izvajal naslednji koncertni spored: Bach-Toccata y fuga en RE menor (final) in Preludio; Beethoven: Adagio de la sonata No 1; Sarafan, ruska narodna; Bizet: Minuetto; Lizst: Ave Maria; Kol Nidrei; Ravello: Adoracion; Dvořak: Largo de la sinfonia No 5; Wagner: Coro de los pelegriños in Marcha de Tanhauser.

Anton Soler je naš goriški rojak. Rojen je bil v Biljah pri Gorici. Glasbene mu študiju se je posvetil že doma, po prihodu v Argentino jih pa nadaljuje pod vodstvom tuk. priznanih glasbenih mojstrov. Nastopil je že večkrat kot pianist v radiu in tudi v javnosti. Pri občinstvu je žel veliko odovravanje. Tudi prestolniško argent. časopisje je o njegovih prvih javnih nastopih objavilo zelo laskave ocene. Na koncert opozarjamo slovenske rojake in jim ga priporočamo.

Povsod sama Ozna. V Ljubljani in povsod drugod je taka komunistična strahovlada, da je ni mogoče popisati. Samo v Ljubljani je stalno na delu 5.000 agentov Ozne, poleg njih je pa še 14.000 uniformiranih policistov. Ta pri-

TONE IN JAKA

Jaka je na vrtu pripravljaj zemljo, da bo Urša lahko posadila solato, Tone je pa bil v svoji sobi.

Menda je ravno šival hlače, pa mu je šivanka padla na tla in je ni mogel najti. Zato je nekajkrat prav krepko zarentačil, da je Jaka slišal ven na vrt. Prislulnil je. "Pa ja ni izbleknil tiste grde besede, ki jo imajo na jeziku tuk. ljudje, kadar so jezni."

"Moram ga okregati," je sklenil Jaka. "Zgodaj je začel. Ni se naučil govoriti po kasteljansko, klet bi pa že! Kot fantje, ki so hodili služiti vojake v Srbijo."

"Tone!" ga je poklical. "Kaj Ti pa je, da kar po kasteljansko udrihaš?"

Tone se je prikazal pri oknu. V eni roki je imel na jurčka natakajeno nogavico, v drugi pa šivanko in debelo nit kot čevljarska dreta.

"Kaj ne bom hud," se ni dal pomiriti. "Šivam in šivam tole nogavico, pa je luknja vedno večja."

"Seveda, ko ne znaš šivati. Pojdi raje gospodinja prosit, da Ti bo pokazala, kako se ta reč dela, namesto, da bi klet in še tako, kakor to delajo tu ljudje."

Kar hud je bil Tone. "Saj vem, da je grdo, ampak Ti me ne boš učil. Ti že ne, ki Ti je vsaka druga beseda hudič. Mar Te nisem slišal: Neumen kot hudič, pameten kot hudič, lačen kot hudič, sit kot hudič, bogat kot hudič, reven kot hudič. Vse Ti je hudič."

"Že res. Tudi to je grda razvada, "se je izgovarjal Jaka." Se bo pač treba odvaditi. Lepše se pa sliši še vsceno kot tisto, kar sem pravkar slišal od Tebe."

Tone in Jaka še nista končala svoje-ga modrovanja, ko se je na pragu že pojavila Urša.

"Kaj bosta zagovarjala svoje grehe, dedca kosmata, "je udarila kar po obeh. "Kleti je grdo, pa naj bo po slovensko ali špansko."

"Saj midva tudi veva, da je grdo," je pritrdil Jaka. "Ti pa tudi veš, da je grdo opravljati ljudi, pa vendar prestojš celo uro v mesnici in obereš vse poznane tri kvadre naokrog."

"Starega dedca ne boš spreobrnil in tudi stare babe ne," se je zasmejala Urša. Mladega fanta je treba vzeti v roke, kadar prvič slišiš, da zakolne."

"Pa mlade punce tudi," se je razvnel Jaka. "Misli, da je najboljša in najlepša, pa je že vseh muh polna."

"Slaba reč že zgodaj požene korenine, "je svarila Urša."

"V vsaki šali je nekaj resnice," je pritrdil Jaka. Midva s Tonetom jo bova vzela zares, vzemi jo pa tudi Ti. Urša."

"Prav imata, "je vdano sprejel nauk Tone." Se bom raje naučil deset dobrih in koristnih kasteljanskih besed, namesto, da bi take pobiral, katerim še pomena ne vem, da je potem človeka sram, kadar besedo razume."

"Mati," je porabil Tone ugodno priliko, če mi boste Vi nogavico zašili, bo pa moj dobri sklep še vse bolj trden!"

tisk Ozne čutijo že sami komunisti, ki nikdar ne morejo zadovoljiti svojih predstojnikov.

HUGO WAST

IVANA TABOR

POSLOVENJENO S PISATELJEVIM DOVOLJENJEM

Mnogo novih bogatašev, ki niso bili v zadregi v družbi sebi enakih, so začeli nerodno mencati spričo svojih učenih slug, katerim je vlada spremeni-la imena, kajti sicer bi morala prilagoditi novim razmeram argentinsko zgodovino.

Kajti: ne bilo bi lepo, da bi gospe Hildi, prezidentki države, slikal nohte recimo, neki Manuel Belgrano, ali pa ministru Chupinezu loščil čevlje neki Bartolome Mitre.

Ker je naši družbici bilo nemogoče sami zvedeti, kaj jim govori oni listič, je postala Rahab nestrpna, pa je kar sunila v vrata, jih odprla in na vrat na nos — kot pravimo — vstopila v temni-stopnjo iz stare opeke, po katerih so potem vsi štirje prišli v obzidani prostor pred cerkev.

Tukaj so že tristo let pokopavali slavne mrtve. Še vedno bi se dala iz napisov v kamenitih tleh razbrati njihova imena.

Železna cerkvena vrata so bila odprta, toda pregrada za njimi jih je ovirala, da bi videli, kar se godi v cerkvi.

Dva templarska viteza sta tu stražila stražo. Imela sta dolge bele plašče, nabrane v elegantne gube na vojaški na-

čin, toda tako, da je bil videti na desni velik rdeč križ, prišit na širok oprs-nik; na levi pa lep srednjeveški viteški meč.

Tu se mi zdi prav, da povem nekaj o obnovi starega meniško-vojaškega reda Templarjev.

Kot vemo, ga je ustanovil v času križarskih vojska Gotfrid Bouillonski, da bi se borili proti mohamedanom; sestavljali so ga menihi-vojaki, ki so pa položili večne obljube čistosti in pokorščine.

V kratkemu času je prišel do takega bogastva in oblasti, da so zbujaali zavist kraljev, kar je povzročilo veliko sovraštva, pa tudi obtožb proti njihovi moralni in učenju.

Nikdar ne bo zgodovina povsem razjasnila razvoja teh templarskih vite-zov, kajti večino svoje moči je dobival red iz svojih tajnosti, v katere se je odev-al; pa tudi zato, ker veliki igralci njegove tragedije niso mnogo govorili in dajali v javnost; kar pa je bilo, je uničil čas in človeške roke.

Toda naj je bila pravična ali, nepravična obsodba francoskega kralja Filipa Lepega, ki je dal Jakoba Molaya, velikega mojstra tega reda, javno sežgati

na nekem otočju v Seni, imenovanem "Židovski otok" in so bili zločinci ali pa mučeniki vsi ti, ki so z njim vred trpeli isto kazen ali muko, je vendar ime templarjev slovelo stoletja in stoletja tako nekako kot katedrale: čep-rav so zdaj zapuščene in napol porušene, je vendar njihov odmev sveta stvar, ki ji posvetni glas mimoidočih samo moti mir.

Že večkrat so poskušali obnoviti ta stari viteški red; več ustanov, — med njimi framasoni kakor tudi Kristusovi vitezi —, je menilo, do so njih nadaljevalci; zategadelj, da bi svoj izvor iz njih še bolj poudarili, štejejo svoje "velike mojstre" naravnost od Godfrida Bouillonskega naprej.

Napuh in laž namišljene veličine! Edina in resnična nova vzpostavitev tega reda se je izvršila v Braziliji dne 16. marca 1964, ali natančno ob 650 letnici dneva, na katerem so sežgali na grmadi velikega mojstra Jakoba Molayskega.

Novi templarski vitezi so se neverjetno hitro razširili. Iste vlade, ki so preganjale druge meniške redove, postavim, jezuite, salezijance, benediktince ter jih izganjale kakor kugo za večino narodov, so podpirale na vso moč te nove templarje.

Katoličani sami so imeli o njih mešano mnenje. So bili, ki so mislili prav zaradi tega, ker so se poklici v ta red širili kot pravi požar, da pomeni pravo obliko redovniške združbe za nove ča-

se; tisoči in tisoči so pošiljali prošnje k svetemu Očetu, naj ga odobri in mu da nekdanje privilegije. Druge pa je presenetilo ravno to, da ima red takoj ob ustanovitvi tako velik razmah in da mu ploskajo celo sovražniki vseh drugih samostanskih družb; zato niso imeli vere v "templarje" in so budno stali na straži, češ, da gre pri tem za novo masko framasonerije.

Red se je bahal z vero v Boga, toda na drugi strani je češčenje Tega dobivalo neosebne znake, zelo ohlapne in praktične, s čemer so hoteli zadostiti dvema nasprotnima občutkoma človeškega srca: nujni verovati v nekaj nadnaravnega in istočasno nagonu, omalovaževati vsako avtoriteto. Ena prvih nalog novega velikega mojstra obnovljenega reda, gospoda Pedra Ancancera y Pernambuca, je bila, ponižno predložiti papežu svoje načrte in ga prositi za potrditev pravil.

"Ne bo jih odobrili!" so menili nekateri, "Vatikan ima izredno tenek posluh za take stvari."

"Da, odobrili jih bo!" so bili mnenja drugi. "Bilo bi nesmiselno, da bi odbil tako mogočne zaveznike v času največje verske brezbriznosti."

Templarji pa so se med tem kot seme širili po vsem svetu. Celu v še tako majhnih krajih, kjer bi mislil, da ni pol duceata vrednostnih mož, so ustanovili svojo celico v nekakšni obliki kluba in začeli z delom, ki so ga opravljali pod

geslom: "Za človečanstvo kakor Jezus in proti nasilju!"

Skoraj istočasno in pod podobnimi okoliščinami se je obnovil v Abesiniji drug tak starodaven red "etiopcev", v katerih samostanih se je brala vsak dan samo ena sveta maša in sicer popolno, ob uri, ko je prisledel Kristus k zadnji večerji.

Ti niso prosili za potrditev pravil rimskega papeža, dasi pravoverni katoličani, temveč so se obrnili na carigradskega patrijarha in so jo tudi takoj dobili, kar pa ni vzbudilo zavisti pri templarjih. Dobrodošli vsi, ki hočejo delati v vinogradu Gospodovem!

V Argentini, kjer javno ni več obstajol noben meniški red, razen omenjeni gregorjanski, so templarski vitezi opravljali častno stražo pri tej cerkvi, kajti trdili so, da je pater Simon de Samaria največji govornik vseh vekov in da on najboljšje razlaga duha Evangelijev.

Pater je bil ponosen na tako ogromno češčenje in rajši bi tvegaj tudi kakšno herezijo, kakor pa da bi osramotil tako plemenite zaveznike.

Templarski vitez, ki je to noč tam stal na častni straži in je videl stopati po stopnjicah navzdol štiri mlade ljudi, je takoj spoznal, da niso navadni verniki.

Rahab in Foto sta občudovala stražnika in njegovo viteško postavo.

"Škoda fanta!" je rekla Foto. "Zdi se mi, da je moral položiti ne vem kakšno

SLOVENCI PO SVETU

KANADA

Guelph, 15. marca.

Nedavno je v Kanadi izšel v II. izdaji dr. Kolednikov prevod v francoščino Jurčičevega Jurija Kozjaka pod naslovom: Georges Koziak janišaire slovène. Spodaj pod napisom je lepa panorama Stične z okolico in pogledom proti Muljavi ter gorskemu višavju. podaljšku Male gore. Nad lepo pokrajinsko sliko krajev zgodovinskega dogajanja povesti pa simbolizirano znamenje 800 letnice Stične in mogočen evharistični križ.

Na notranji strani ovitka je Jurčičeva slika in grb stiških menihov, z vsemi ocenami in priporočili. Za naslovom pride posvetilo stiškim in rajhenburškim menihom, nato pa uvodna beseda že pok. do smrtne tajnika franc. akademije Georges Goyau - ja, življenjepisa in dela Jos. Jurčiča in slednjič prevajalčeva beseda k II. izdaji franc. prevoda.

Druga izdaja Jurija Kozjaka je izšla na 170 straneh, na finem papirju in z zelo lepim ter jasnim tiskom. Knjiga stane 1.80 dolarjev.

Istočasno, ko je bila knjiga v tisku, je Jurij Kozjak izhajal tudi kot glavni podlistek v kat. dnevniku v Montrealu "Le Devoir".

Za postni čas pa je dr. Ferdo Kolednik oskrbel francoski prevod Finžgarjevih "Postnih slik".

Prevoda obeh del sta tekoča, ker pre-

Vesele, srečne in blagoslovljene Velikonočne praznike želi vsem svojim cenjenim strankam

Bogdan Kosančič

BERNALDEZ 1722
FLORESTA CAPITAL

VSEM SLOVENCEM

želi

VESELO VELIKO NOČ

"CASA BOYU"

ZLATARNA IN URARNA

OLAZABAL 2336 - T. E. 76-9160

prisego in napraviti obljube, da so ga sprejeli v red. Mislim, da se celo ne sme ženiti".

"Toliko slabše zanje!" je odgovorila Rahab.

Templarski vitez se jim je približal. "Vi ste gotovo prišli od drugod, da bi slišali govor patra Simona de Samaria?"

"Da. Ali lahko vstopimo?"

Templar je vrgel pogled na simbolično številko, ki so jo prišleci imeli vtisnjeno na gornji lakti roke, in pomislil, da gotovo še niso krščeni; vendar je odgovoril:

"V cerkvi očeta Simona de Samaria je prostor za vsa srca. Samo treba je čutiti željo po Najvišjem..."

"O čem bo govoril oče Simon?" je vprašala Rahab.

"O čemer koli naj že govori, vsakokrat odhaja poslušalec pomirjen s svojo vestjo. Ali obstaja večji čudež, kakor nekemu pomiriti vest?"

"Toda... v splošnem...", je pripomnila brezstidno Foto, "ali pa je tudi zabavno, kar pove?"

"Če ga boste danes poslušali, boste deležni največjega vtisa v življenju."

"O čem ima namen govoriti?" sta vprašala mladeniča.

"Razlagal bo neke besede svetega Pavla".

"Kdo je sveti Pavel?" je vprašal Niquel.

vajalec popolnoma obvlada francoščino.

Slovenska cerkev.

Misel o zidavi nove slovenske cerkve je že tako zajela naše ljudi, da smo od govorjenja in razpravljanja prešli že na organizirano delo.

Prvo nedeljo v marcu smo imeli po maši sestanek vseh, ki se zanimamo za ta problem. Zbralo se nas je okrog 150 starih in novih naseljenec Slovencev iz Toronta. Izvolili smo širok odbor. Predsednik je staronaseljenec George Mihelič.

Odbor za graditev cerkve ima veliko dela, saj mora zbrati najmanj 15.000 dolarjev, predno bomo mogli začeti z gradnjo. Veseli smo, da imamo za predsednika staronaseljenca. Stari pionirji v Kanadi nam bodo pomagali s svojo izkušnostjo, mi mladi pa bomo s svojo energijo in veliko življensko silo prispevali svoje.

Novi in stari postajamo vedno večji prijatelji. Staronaseljenci radi prihajajo k našim prireditvam in sestankom. George Mihelič je že drugi izmed njih, ki je bil izvoljen v naš odbor. Prvi je prekmurski rojak Ivan Hajdinjak, ki je prevzel odhodniško mesto pri Društvu Najsvetejšega imena Jezusovega.

Vsem Slovincem v Argentini želimo srečne in blagoslovljene velikonočne praznike.

K.

A V S T R I J A

Celovec, 20. marca.

Mgrs. Dr. Jože Jagodic bo izdal v za ložbi Mohorjeve družbe obširno delo o pok. nadškofu dr. Jegliču za stoto obletnico njegove smrti.

VENEZUELA

Bližajo se velikonočni prazniki. Vsem bralcem "Svobodne Slovenije" želimo, da bi jih preživeli v miru, sreči in zadovoljstvu.

Anton Jadoš

DARILA

Živila, tekstilno blago in zdravila pošiljamo v vse države.

Iz Buenos Airesa pošiljamo zavitke do 5 kg kakor doslej še nadalje v vse države in sicer z rabljeno obleko, z novo obleko in živili.

PANETH y Cia.
DIAGONAL NORTE 501 - Of. 810

CERKVENI GLASNIK

VELIKA NOČ ZA SLOVENCE

VELIKA SOBOTA: Popoldne blagoslov velikonočnega jagnjeta po posameznih krajih. Ob 5 Vstajenje na Belgrano in sicer najprej pete jutranjice, nato procesija po dvorišču gimnazije, — Red procesije je: Križ, otroci, moški, duhovščina z Najsvetejšim, odbor "Društva Slovencev", ženske.

Po procesiji blagoslov jedil in spovedanje.

VELIKA NEDELJA: Dopoldne sv. maše po cerkvah, kakor druge nedelje.

Na Belgrano bo sv. maša slovesna izjemoma že ob 10, ker gre "Gallus" kasneje pet še v cerkev sv. Julije. — Ramos Mejia ob 7. San Martin 8.15, Avellaneda ob 10 (Po sv. maši blagoslov jedil.) Popoldne litanije v sledečih cerkvah. Ramos Mejia ob 4. San Martin ob 4. Quilmes ob 5 v župni cerkvi. — Lanus Este, Parroquia Santo Cristo, Villa Obrera v župni cerkvi ob 4, hkrati je shod bratovščine živega rožnega venca. Dohod iz Constituciona s tramvajem 3 in avtobusom 3, iz Lanusa tramvaj 51 in 52, od Camino La Plata treba kolektivni 71, 75 in 27. Izstopiti je treba na Plaza Villa Obrera. Iskreno vabljeni vsi slovenski rojaki, predvsem pa številne prekmurske družine.

SVETE MAŠE: Avellaneda: Na Belo nedeljo, 16. aprila, za Jožefa Bočkor; San Martin: 10 aprila ob 8.30 uri za Marjeto Delak, ki je 25. februarja umrla v Senožecah.

Zahvalno romanje vseh Slovencev k Lujanski Materi boži bo letos 14. maja. Za romanje bo na razpolago romarski vlak, ki bo vozil s postaje Plaza Miserere (Once). Točnejše podatke bomo še objavili. Letošnja romarska pobožnost mora zbrati v Lujano še več Slovencev, kakor lani. Zato se je udeležite vsi, da bomo tudi pred javnostjo pokazali, da smo sinovi vernega in Mariji vdanega naroda.

Pripravljeni odbor

Osebnosti

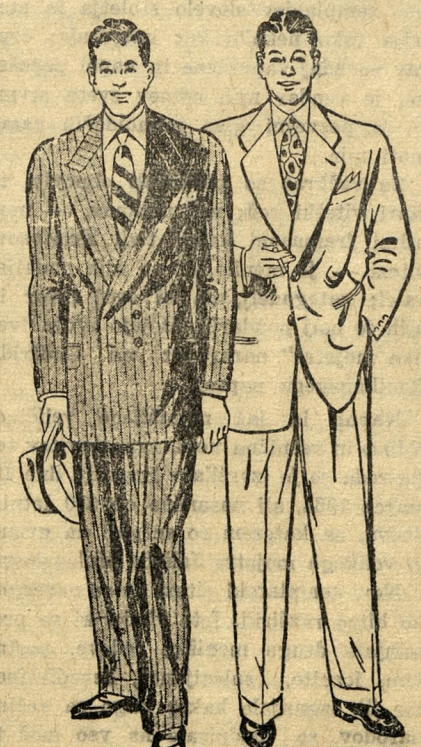
Slovenska poroka. V soboto, 25. marca sta se poročila v cerkvi Sv. Julije g. Rado Krevs in gdč. Ivanka Markez. Mlademu paru ob vstopu v novo življenje želimo vso srečo in obilo božjega blagoslova.

† Franc Albreht. V Rovtahu je dne 14. februarja umrl v starosti 86 let Franc Albreht. K večnemu počitku so ga spremili na domače pokopališče dne 19. februarja. Doma zapušča ženo, 3 hčere in enega sina, v Argentini pa sina Jožeta, kateremu ob težki izgubi izrekamo iskreno sožalje.

† Janez Pisk. V Ljubljani je 13. marca umrl Janez Pisk iz Bohinjske Bistrice. Pokopali so ga dne 15. marca pri Sv. Križu v Ljubljani. Doma žalujeta za njim žena in hčerka, v Argentini pa brat Nace. Naj počiva v miru, preostali pa naše globoko sožalje! ..

Na Potovru pri Novem mestu je 26. februarja umrla Moharjeva mama, vzorna krščanska žena, mati g. Janeza Moharja, kaplana v Temuco v Chile-ju. Ob veliki udeležbi ljudi se jo spremili na njeni zadnji poti na domače pokopališče. Ob izgubi ljubljene matere izrekamo g. Moharju naše globoko sožalje.

Vesele Velikonočne praznike želim svojim cenjenim strankam

Jože Praznik

VIEYTES 454

Dpto. A

BANFIELD

FCNGR

Imprenta "Dorrego", Dorrego 1102, Buenos Aires

Društveni oglasnik

Društvo Slovencev vabi vse člane na razgovor, ki bo v nedeljo 16. aprila t. l. po sv. maši v dvorani na Belgrano.

Društvo Slovencev oddaja službo hišne oskrbnice in društvene kuharice. Podrobnosti se zvedo v pisarni Društva Slovencev, Victor Martinez 50.

Vsem Slovincem v Argentini, ki so kot begunci živeli v taboriščih Peggez pri Lienzu in kasneje v Spittalu na Korškem pošilja bivši Welfare officer v teh taboriščih g. John Corsellis pri srčne pozdrave in vošči vsem vesele velikonočne praznike.

Obvestila

PROŠNJA. Vse znanke iz Padove, ki so tam v vojnih ali povojnih letih diplomirali, prosim, da mi pošljejo svoje slike (6x9 in jasne). Obenem z datumom doktorata in fakulteto. Ko smo se razšli po širnem svetu, smo se dogovorili, da bomo izdali skupno spominsko fotografijo, kar nam bo pač lep spomin na nepozabna leta "padovanja", kjer nam je okoli petnajstim kljub negotovosti stalnemu preganjanju in vztrajnemu "kruljenju po železnicah" uspelo dokončati svoje študije. Vsem bom sliko poslal. Moj naslov: Dr. Franc Luskar, Malargüe, Mendoza, Argentina.

Pred parlamentarno komisijo v Washingtonu je podal svojo izjavo o položaju v Evropi ameriški poveljnik Berlina McCloy, ki je poudaril, da "bi naredili Amerikanci veliko napako, če ne bi verjeli mojim izjavam o težki krizi, ki grozi Evropi. Ni znamenje slabosti ali strahu pred zahodnim svetom, ko Sovjeti izvajajo silen pritisk na svobodne narode s tem, da mobilizirajo ogromno vojaštva, da pripravljajo mornarico in letalstvo in izvajajo notranje čistke. Vsi ti pojavi so znak, da se pripravljajo na napredovanje, ne nazadovanje."

Po poročilu ameriške revije "New Republic" naj bi USA imela na zalogi 300 atomskih bomb, ZSSR pa 100, "napokipenih od l. 1945 naprej".

*

Ameriški zun. minister Acheson je na tiskovni konferenci izjavil, da je ZSSR pričela znova proces ločitve province Sinkiang od ostale Kitajske. Na podlagi nedavnega sporazuma med Moskvjo in rdečo Kitajsko je ZSSR ustanovila v tej provinci mešane petrolejske družbe, s čimer je dobila v svojo oblast obširna petrolejska polja na tem področju. Acheson je poudaril, da se je istih metod mešanih družb ZSSR poslužila tudi v balkanskih državah, kjer je z njihovo ustanovitvijo dobila v svoje roke družbe za graditev letal, ladij in za izkoriščanje naravnih bogastev.

Skupaj s poslanikom Jessupom je tudi zahteval, da senat odobri hitro in izredno pomoč še svobodnim državam na Daljnem vzhodu v njihovi borbi proti komunizmu.

V notranji politiki se je Acheson zavzel za "skupno protikomunistično fronto" obeh ameriških strank, demokratov in republikancev.

Sledeče osebe naj se javijo osebno ali pa naj sporočijo svoje naslove na I.R.O., calle Guido 2499, Capital Federal:

Koprivnikar F., Kovjakovič Alojzij, Robnik Mihael, Kozel Jakob, Kozel Anton, Medle Franc, Hren Ludvik, Fresl Oto, Svirig Angela, Fojta Štefan, Vidrih Oskar, Ermenc Josip, Košir Anton in Schoenbuchner Slavko.

Gre za izplačilo denarja, katerega so zamenjali v Nemčiji tik pred odhodom v Argentino, izplačanega pa niso dobili.

Vsem obiskovalcem in prijateljem naše restavracije želimo blagoslovljene praznike Gospodovega vstajenja.

Toplo se priporočamo še za bodoče

Restavracija
L J U B L J A N A

EUROPLATA

Od 23. marca dalje smo znatno znižali ceno našim priznanim paketom

Razen tega pošiljamo nove vrste paketov z najprimernejšim blagom iz Evrope in naše Europlata pakete naravnost iz Argentine po ceni od \$ 42.— do \$ 59.—

Pozos 129 - I. nadstropje - Buenos Aires

ZASEDANJE EVROPSKEGA SVETA V STRASBOURGU

Ministrski zbor Evropskega sveta je kot prvo dejanje sedanjega zasedanja sklenil, povabiti Nemčijo in Posaarje za vstop v Evropsko zvezo.

V svrhu čim popolnejšega sodelovanja in stalne povezanosti je bilo na zasedanju tudi sprejeto, da morajo vse države članice imenovati v svojih vladah posebnega ministra za zadeve Evropske zveze, ki se bo v Strasbourgu lahko dalje časa zadrževal kot zun. ministri.

Daljši razgovori so bili posvečeni ustanovitvi nekaterih novih odborov v okviru glavnega sedeža v Strasbourgu; prav tako pa so mnogo časa posvetili postavitvi odnosov evropskih držav do Organizacije evropskega gospodarskega sodelovanja, s katerimi bo treba vskladiti evropske in ameriške poglede na bodočnost Evrope.

Nemški odgovor na vstop v Evropski svet bo znan šele koncem aprila; kot pravijo niso Nemci stali doslej še nikakih pogojev; obljubljeno pa jim je številčno isto zastopstvo, kot ga imajo Francozi, Angleži in Italijani — 18 zastopnikov.

DOBER TEK

NEDELJA (Velika noč): Kosilo: juha z rezanci, gnjat obložena z aspikom (žolico), trdo kuhanimi jajci in majonezo, pečena kokoš, zelena solata, pečen krompir, potica, sadje, črna kava; večerja: šunka, potica, čaj.

PONEDELJEK: Kosilo: krompirjeva juha, rezanci s šunko, solata, češpljev kompot; večerja: kruhovi cmoki, solata, bela kava.

TOREK: Kosilo: goveja juha z vrtnicami, cmoki, govedina s prisiljenim zeljem in krompirjem; večerja: krompirjeva obara s hrenovkami.

SREDA: Kosilo: segedinski golaž, krompir v kosih, sadje; večerja: češpljevi cmoki, kompot.

ČETRTEK: Kosilo: zelenjavna juha, dunajski zrezki (milanese), pesa v solati, dušen krompir; večerja: jetra v omaki, polenta.

PETEK: Kosilo: fižolova juha z makaroni, sirovi štruklji, kompot; večerja: krompir z jajci (tortilla), fižolova solata.

SOBOTA: Kosilo: zrezki v omaki, dušen riž, solata; večerja: pečenice s kislim zeljem, čaj s piškoti.

ZAGREBSKI KROJAŠKI SALON

za dame in gospode
IVAN MORIĆ

Velika izbira vseh vrst blaga. Garantirana prvovrsta izdelava. — Obiščite me in se prepričajte! IVAN MORIĆ San José 1121 P.ro Dto A